

MUNKÁS

Infláció — Elfogták a város nyilas vezetőjét — A munkásság tüntetése — Vigyázat, szélhámusok — Kül- és belpolitikai összefoglaló — Az orosz örökösödési jog — Fontos élelmezési ankét Balassagyarmaton — Igazolóbizottsági határozatok — Sport.

DEMOKRATIKUS HETILAP I. évfolyam. 36. szám.

Salgótarján, 1945. október 20

Megjelenik minden szombaton

Ára 20 — P

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Hunyadi-utca

Infláció

Mondjuk ki nyíltan, mindennapi életünk egyre elviselhetlenebbé válik a pénz rohamosan növekvő értéktelensége miatt. Minden három napon túli tervünket, elgondolásunkat keresztül buzsa a drágaság, amely néha már olyanok tűnik, mint a részeg ember borszomja. Minél többet iszik, annál szomjasabb lesz és akkor még többet iszik.

Az árak megszédültek a raját vitustáncuktól és már semmi balárt sem ismernek. Az ember néha már fogcsikorgatva akar vásárolni valamit és rájön, hogy amit 24 órával azelőtt nagynehezen kiizzadott volna a zsebéből, a következő nap ismét a batedik égbe rohan. Kétségtelen, hogy ezt sokáig bírni nem lehet! Egész mai életünk egy fix alap nélküli rendszerre van építve és a gazdasági bizonytalanság mindenkit bizalmatlanná, költekzövé tesz, sok ember szellemi tevékenysége már csak abban merül ki, hogy hogyan szerezze meg a legszükségesebb — csupán az állati élethez elegendő — enni való és hogyan lehetne a nála lévő bankónak nevezett papírdaraboktól lehetőleg egy órán belül megszabadulni.

A közgazdaságtan a pénzromlásnak ezt a jelenséget inflációnak, pénzfeleslőnek nevezi. Vagyis a gazdasági élet véreinek megleltnek papírral, irtózatossá megnységű és nullájú papírtömeggel és a tömeg mögött nincs semmi, vagy nagyon kevés fedezet. — A dolgozó kisember, munkás, földmivelő, vagy tisztviselő nem elégedhetik meg azzal, hogy felelős helyen megmagyarázzák neki, hogy a háboru elkerülhetetlen következménye a pénzromlás, az árubiány miatt elharapózott feketézés, a tőzedei spekuláció és a megázult munkafegyelem.

Kisember nem lát a szinfalak mögé, nem is kíván közgazdasági tudós lenni, de azt tudja, hogy ebben az abszolút bizonytalanságban alámerül és elkecserevésében a demokráciát teszi felelőssé a bajokért. Igazi televénye ez az állapot a reakciónak! És éppen ezért itt az ideje, hogy vége legyen már. Nem hisszük, egész egyszerűen nem hisszük el, hogy ne lenne semmi ilyen eszköz a kormányzat kezében az infláció molochjának legalább lassubodást parancsolni és ezzel az országban nyugalmat és a felelősök felé több bizalmat kelteni.

A Népszava 16. i. száma rövid kimutatást közöl a Nemzeti Bank jegykibocsátásáról. Eszerint a bankjegyforgalom ez év augusztus végéig 16.67 milliárd pengő volt. Szeptember hónapban csupán a jegykibocsátás 21.57 milliárd volt. Egy hónap alatt a bankjegyforgalom tehát 180 százalékkal emelkedett!

Hivatalos megállapítás szerint a napi bankjegyforgalom egy milliárd pengő leszűd szám ez! Két dolgot mutat meg egyszerűen: egyrészt azt, hogy az állam óriási mértékben megnövekedett kiadásait csak bankópréssal tudja fedezni, másrészt azt, hogy az országban

Október 15. margójára

Az elmúlt hétfőn, az egy évvel ezelőtti birbedt események évfordulóján tíz percre megálltak az üzemek és e rövid néhány percet az emlékezés töltötte ki a magyar történelem legdöbbentebb napjaira. Üzemi röpgyűléseken ismertették a munkássággal előadók október 15-nek véres vasárnapját, az új Mohács történetét és jelentőségét.

Amíg öntudatos magyarok élnek ezen a földön, addig minden esztendőben meg kell, hogy álljanak néhány percre a gyárakban a gépek és az íróasztalok mellett a tollak, hogy utódaink is emlékezzenek az emberi gonoszság és elvetemültség rettenetes jelképére. Egy-két év múlva 1944. október 15-e be fog kerülni a magyar tankönyvekbe és együtt fogják tanítani az elmúlt 25 év történetével. És az iskolakönyvek lapjain élesen és nyilvánvalóan meg fog látszani a szoros összefüggés a „szegedi ellenforradalom” gondolkodása és Gera „testvér” véres kalózkodása között. Sokan vannak még közöttünk ma olyanok, akik nem látják ezt ilyen tisztán és ha Szalasiék tömeggyilkosságaival nem is azonosítják magukat, a fehérlóvas pojáca és a köréje sereglett ellenforradalmi klikk elmezavart előidéző politikája még tetszik nekik. Nem veszik észre, hogy Horthyék nélkül Szalasiék nem születettek volna meg. Ez éppúgy lehetetlen lett volna, mint ahogy a régi rómaiak idejében senki nek sem volt háromlángos rádiója. Horthyék nevelési „eszméi” szolgáltatták a „miljót”, a környezetet, amely az éltűs nedveket szállította a mérges növény kifejlődéséhez. Senkit se tévesz-

szen meg október 15-nek kiáltványát, az utolsó szalmaszál. 1920-ban a palackba zárt szellemet Horthyék és Héjjasék kiengedték szűk helyéről és ez a gomolygó mérges köd körülutazta az országot, benézett mindenbóvá, még a kulcslyukon is, a kisgyermeknek játékszobájába behatolt, bevonult az iskolák tantermébe, elfoglalta a katedrákat a Ludovika termeiben, elterpeszkedett a MFI híradóiban és a „magyar” rádióban, éjjel és nappal ott settenkedett a szegény magyar fiúk és lányok körül, a fülükbe ilta magát, az agyukba vásott bele, nem volt tőle menekvés sehol... Ez volt a történelmi előkészület az „öntudatos nevelés”. Október 15-e csak az aratás volt, 25 évveléte után. Ide vezetett a magyar lélek szabad fejlődésének örökös guzsbakötése, a felülről irányított nevelése és elzárása mindentől, ami szabad volt és európai. Keserves árat fizetünk ma ezért a szellemi gerincorvadásért, de legalább ismerjük a veszedelmet, amelyet az egyoldalú „felvilágosítás” magában rejt és megmenthetjük a következő nemzedéket.

Történelmünk második október 15-jét csak eggyel kerülhetjük el: szabad földön szabad nevelést adjunk ifjuságunknak, a javak igazságos elosztását biztosító gazdasági demokrácia légkörében megtartani őket magyarnak, de minél szélesebb alapokra kiépíteni a kapcsolatot a többi állammal. Tudnunk kell: nemcsak a vasuti síneket és hidakat kell ujjaépítenünk, hanem az elbitangolt lelkeket is. Csak így menthetjük meg jövőnket!

A MAGYAR KOMMUNISTA PÁRT SALGÓTARJÁNI SZERVEZETE

1945. október hó 21-én, vasárnap délelőtt fél 11 órai kezdettel a Fő-téren

VÁLASZTÓINÉPGYŰLÉST

TART. A GYŰLÉS SZÓNOKAI: KÁDÁR JÁNOS, KOVÁCS ISTVAN ÉS OCZEL JÁNOS. MINDNYÁJAN OTT LEGYÜNK!

az adómorál a föld alá süllyedt. Senki nem akar adót fizetni. A kormány pedig brutális eszközök alkalmazása helyett — bankjegyeket bocsát ki és valorizálatlan köcsönöket ad a kapitalistáknak.

Ilyen körülmények között nem csoda, ha a gazdasági kaosz mögött nő és bovatovább a becsületes embereket lámpással kell keresni széles e hazában. Az inflációval, — amint azt mindenki a saját bőrén tapasztalja — az ugynevezett üzleti becsületeseknek az eltűnése is együtt jár. Végeredményben ez nem is olyan érthetetlen. Az üzemekben és íróasztalok mellett küzködő ember látja, hogy egyesek (vagy nagyon is sokak?) felemelnek egy telefonkagylót, két perc múlva leleszik és ezzel a művelettel többet kerestek,

mint űk hónapok alatt az inflációs kulligó fizetés emeléssel együtt.

Ez a látvány nem hathat tulságosan példamutatón a munkaversenyek hőseire. De visszatérve a sentebb választott bankjegyforgalomra jól tudjuk, hogy az állami jövedelmek neveltséges alacsonyosságának mik az okai? Az, hogy a leromlott adómorállal együtt képtelen a kormányzat a pillanatok alatt született milliókat megadóztatni. Nem tévedünk, ha azt mondjuk, hogy a fizikai és szellemi fix fizetések dolgozóktól bevasált adók egy töredékét tennék ki annak az adóösszegnek, amelynek a „fekete” üzletek után kellene befolynia az államkasszába. Kizárt dolog, hogy eltökélt szándék mellett ne lehessen a csempészek és felvásár-

A vállalatok megegyeztek az orosz hősök emlékére felállítandó emlékműben.

Olaszóink előtt ismeretes, hogy a Nemzeti Bizottságban a legutóbbi ülésen Oczel elvtárs javasolta egy művészi kivitelű emlékmű felállítását, amely a Salgótarján felszabadításáért vívott harcokban elesett szovjet katonák emléket örökítené meg. A bizottság ezt a javaslatot elfogadta és megbizta Kilezer Béla építőmestert, hogy készítse el a szükséges tervrajzot és készítsen előbecslési költségcsámítást. Kilezer Béla a tervrajz és a költségcsámítások elkészítése után azt előterjesztette a Kommunista Párt helyi vezetősége által összehívott vállalatközi értekezletnek. Az értekezlet a tervezetet elfogadta és megállapította az egyes vállalatok részesedési arányát az építési költségekben. Eszerint az összes költségek 18 százaléka terbeli a bányát, 14 százalék a várost, 12—12 százalék a Úveggyárat, a Gépgyárat és a Hungáriát.

Az építéshez szükséges anyagok beszállítása iránti intézkedések megtörténtek. Az illetékesek az emlékmű felavatását december 25-re tervezik, a Vörös Hadsereg bevonulásának egy éves évfordulójára.

Elfogták a volt nyilas városvezetőt

A salgótarjáni rendőrség politikai osztálya 13-án elfogta és letartóztatta Szabó Jánost, a város volt nyilas vezetőjét. Kiballgatása során hasonlóan viselkedett az Andrást-ut „nagyjaihoz.” Ő sem tudott semmiféle nyilas kileltésekről, csak hazája érdekében cselekedett, szivből sajnálta a deportáltakat és semmiféle gyűlöletet nem érzett a baloldali elemekkel szemben. Megbátó éleselméjűsége vallott az a kijelentése, hogy egészen ez év márciusáig hitt a német győzelemben. Mint mondotta, a háboru végső kimenetele addig nem volt tisztán látható. Mindkét fél egyaránt győzhetett volna — mondotta nagy bölcsen. A kiballgatást végző detektívnek arra a kérdésére,

lók patkánycsapatát legalább nagyrészen elcsipni és tőlük a gazdasági életet megszabadítani. Csak akarni kell! Ez nem pártérdek, hanem a nemzet érdeke.

Minden gondolkozó ember tudja, hogy a korgó gyomor, a tetőtlen lakás még a legbékéltűrőbb puhányt is kikérgeti az utcára és feltépeti az aszfaltköveket. És akkor már hiába szavalunk nekik „a háboru után elkerülhetetlen jelenségekről. Forradalmi zavarokat a történelem folyamán nem a rimes, vagy a rimtelen költséssel és nem is a l'art pour l'art és a program művészet fölötti vita szokta volt kirobbantani, hanem az éhség és a fázás. Ez jó ha eszébe jut soknak, mielőtt „megnyugtató” beszédekkel mondanak.

Az örökösödési jog a Szovjetunióban

Az örökösödési jog a szovjet állampolgárok egyik legfontosabb vagyoni joga, mely a Szovjetunió alkotmányának 10. pontjában van lefektetve.

A jelenleg érvényben lévő szovjet törvények értelmében minden szovjet állampolgár örökösödési joggal bír. Az örökösödés kiterjedése nincs meghatározva. Minden állampolgár egész vagyonát örökösre hagyhatja, bármilyen nagy legyen is az. Az örökségre semmilyen adó nincs kivetve.

Az örökösödés tárgya lehet minden vagyon: így tárgyak, bosszulejárati követelések különböző jogok (pl. szerző jog stb.) Az örökösödési jog nem terjed ki azon tárgyra, melyeknek használatát különleges engedélyhez van kötve (pl. foglyver). Ugyancsak nem örökölhető a nyugdíj és a tartásdíjra való jog. Az elhalálozott vagyonával és jogaival együtt az öröksőre száll — az elhalálozott kötelezettségére vonatkozó felelősség is. Abban az esetben, ha az elhalálozott kötelezettségének összege túlhaladja az örökölt vagyon értékét, az örökső csak olyan összegig felel az elhalálozott kötelezettségekért, amennyi megfelel az örökölt vagyon értékének. Azonkívül az öröksők nem felelősek olyan kötelezettségekért, melyek az elhalálozott személyével függnek össze (pl. tartásdíjért).

A szovjet törvénykezés kétféle örökösödési módot ismer el: a törvényes uton történő örökösödést és a végrendelet utján történő örökösödést. A szerződés utján történő örökösödést a szovjet törvény nem ismeri el.

A törvény utján történő örökösödés abban az esetben fordul elő, ha az örökbehagyó nem hagy végrendeletet, vagy, ha a végrendelet valamilyen oknál fogva érvénytelen. A törvényes uton való öröklés szerint az öröksőket három fokozatra osztják: elsőfoku örökső, az örökbehagyó törvényes házastársa, gyermekei, vérérokoni és fogadott öröksői és azok a munkaképtelen egyének, ha nem is rokonok, akiket halála előtt egy évnél hosszabb ideig eltartott az örökbehagyó.

Másodfoku öröksők: az örökbehagyó munkaképes szülei, ezek abban az esetben örökölnék, ha elsőfoku öröksők nincs. Harmadfoku öröksők: az elhalálozott testvérei. Az örökbehagyó háztartásához tartozó tárgyakat mint pl. bútor, gépkocsi, stb. törvény szerint csak azok örökölik, akik az elhunytal közös háztartásban éltek. Amennyiben az elhalálozott egyedülálló ember volt, a halála után sem törvényes örökső, sem végrendelet nem maradt, úgy vagyona az állam tulajdonába megy át.

Minden állampolgárnak joga van végrendeletet csinálni és másképp intézkedni vagyona felett, mint ahogy a törvény intézkedne. Átruházhatja vagyonát egyes emberekre és jogi személyekre, de csak abban az esetben, ha nincsenek törvényes öröksői. Viszont az öröksők sorrendjét megváltoztathatja. Ráhagyhatja egész vagyonát az egyik öröksőre a többiek kizárásával. De kiskoru és nem munkaképes öröksőire köteles annyit hagyni, amennyit a törvény abban az esetben ítélt volna meg, ha nem maradt volna végrendelet.

Az örökbehagyónak nincs törvényes örökső, úgy vagyonát arra hagyhatja, akire akarja.

Minden állampolgárnak joga van vagyonát jogi személyekre: az államra, állami intézetekre, üzemekre, kolhozokra, szövetkezetekre és társadalmi szervezetekre hagyni.

Az örökbehagyónak joga van végrendeletében konkrét célt kitűzni, hogy

vagyona, vagy ennek egy része, milyen célokra fordíttassék.

A végrendeletnek írásban kell megírtatni és közjegyzőileg kell hitelesíteni. A háború alatt a Vörös Hadsereg tagjai végrendeleteiket a

katonai parancsnokkal, vagy a hadikórház vezetőjével hitelesítették. A bank és takarékbetétekre vonatkozóan külön írásbeli intézkedés szükséges.

A végrendelet végrehajtása rendszerint az öröksőre bízul, de az örökbehagyó külön személyt is megbízhat vele. Minden öröksőnek joga van visszautasítani az örökséget. Az öröksők közötti nézelettelést a bíróság oldja meg.

M. Lúbecki

Szociális biztosítás a Szovjetunióban

(Folytatás.)

A rokkantakat nagy számban az invalidusok szövetkezete foglalkoztatja. Ennek több mint 15 000 különböző üzeme van és több mint egy és fél milliárd rubel értékű árutermel évenként. Ezek közül egyik vagy másik otthonra is ad ki munkát, ha a rokkant állapota ezt kívánatosnak teszi.

A rokkantak egészségének helyreállítását főleg két tudományos intézet foglalkozik Moszkvában és Leninográdban. Az ország legnagyobb tudósi és szakemberei fáradoznak azon, hogy minél jobb végtagokat állítsanak elő. A rokkantakat úgy élelmezés, mint ruházati téren kivételesen kedvezően látják el. Külön étkezdek és árubéizek vannak. Őket küldik előszörban a szanatóriumokba és fürdőhelyekre. Színházakban, klubokban őket illeti az elsőség. Gyermekeiket előszörban helyezik a bölcsődékbe és gyermekkertekbe és új lakásoknál, lakásjavításoknál ők jönnek először számításba.

A leszerelt katonákról is megfelelő gondoskodás történik. Egy hónapi fizetéses szabadságot kapnak és ezután visszaillesztik abba a munkába, ahonnan bevonultak. Azonkívül három hónapi fizetést kapnak. A leszerelés nem okoz munkanélküliséget, a Szovjetunió tervekben ezt megakadályozza. A munka, kolhozba hazatérő vörös-katona 5—10 000 rubel állami kölcsönt kaphat, ha új házat akar magának építen.

A baba mindenképpen ki akarja fejezni háját azokkal szemben, akik a fasizmus ellen vívott élet-halál harcban részt vettek és testi épségüket áldozták fel az emberiség szabadságának kivívásáért.

Abelovszky Antonia.

A bányászok és ipari munkások a magyar gazdától várják a konyoret!

Fontos élelmezési ankét Balassagyarmaton

16-án Négyrödmege közigazgatási hatóságának helyi élelmezési értekezletet tartottak, amelyen dr. Cövek miniszteri tanácsosnak részletesen beszámoltak a megye élelmezési viszonyairól. Megvitatás alá került különösen a burgonya és lisztkérdés. Megállapodtak a rendelkezésre álló mennyiségek elosztására vonatkozó tervben.

Igen figyelemreméltó felszólalások hangzottak el a szállításokkal kapcsolatban. A miniszteri tanácsos örömmel jelentette be az értekezlet résztvevőinek, hogy Négyrödmege nem kell többet semmiféle mennyiségű zsirt sem jóvátételben beszoállatni. A miniszteri tanácsos felkért ennek nyomtatékos közlésére. Mindenki a legnagyobb nyugalommal biztatja fel a tulajdonosban lévő vagy gondjaira bízott bizalmasokat és sertést, nem kell tartania attól, hogy beszoállatásra kerülhet. A megye ezirányú kötelezettségének már eleget tett. A lakosságnak önmagával szembeni fontos kötelessége a sertések teljes felhizlalása.

Az értekezlet beszámolt a kormánykiváldottak az ösztönzések helyzetéről, a vetőmag hiányról stb. A salgótarjáni járásban a viszonyok elég jók, itt a gabona bevetésére szolgáló terület 60—70 százalékra már be van vetve. Az előirányzat 75 százalék volt, tehát a mintegy 300 holdat kitevő területből kb. 220—250 már be van vetve.

A Szabad Lyceum

a múlt hét péntekén nyitotta meg ezévi tanfolyamának első, őszi félévét, a beiratkozott hallgatók élénk érdeklődése mellett.

Rövid megnyitó előadásában dr. Vass Gyula, a tanfolyam vezetője, a szabad iskolák házagptól szerepére mutatott. A hivatásos iskolák a maguk zárt tanrendszerében elsősorban zveket, tényeket és elméleteket közölnek, míg a szabad iskola nem feltétlenül hivatásos előadói révén az elevezen tovalafolyó élet közvetlen problémáival foglalkozik, amit a zárt tanrendszerű iskolák nem tehetnek meg. Emellett a mai szabad iskolának még egy másik, egy új szerep is jutott: bevezetni a hallgatókhoz az eddig jóformán csak hitből ismert demokrácia szellemébe.

A kiadott tanrendnek megfelelően dr. Kőrös Béla a „Törvény és társadalom”-ról beszélt. A kitűzött jogi és közigazgatási tudást, a törvény fogalmát, szerepét és hatáskörét tömör rendszerben bemutató előadó előadásában csak egyet kell hiányolnunk. A törvény központi helyzetét fenntartó, építő szerepét a társadalomban bizonytalanul málattala, de nem vázolta a mindenkori törvények és törvényes állapotok között

elő, törvényt igénylő, törvényt építő embert és társadalmát, a társadalmat, melynek egyik felépítője, függvénye a mindenkor változó tartalmú törvény: továbbá pedig visszafertve a törvénydöntő forradalom sokértelmű fogalmától és tevékenységétől, a forradalomnak nem tulajdonított több jelentőséget, mint törvényváltoztató, törvényalkító szerepet. E felfogásban a forradalom igazi, történeti szerepének megismerését kell látnunk.

Kovács Virce, a távollevő Csorba Jánosnak „Mezőgazdaságunk újjáépítéséről” szóló tanulmányát olvasta fel. Szerző a mindvégig érdekes előadásban mezőgazdaságunk jelenlegi megváltozott körülményeitől eredő feladatait ismertette. Ezek: áttérés a régi nagybirtok egyoldalú magtermeléséről a gyümölcs, zöldség, stb. termelésre, vagyis a kertgazdálkodásra, az Álló döntése, valdizsövetkezetek létesítése, új típusú mezőgazdasági iskolák felállítás, stb.

A két előadás között Gömöri Jerd Tamás, a hosszú évek óta visszavonultan élő, sorsú dözött költő, deportálásában írt, megíró erejű költeményeit olvasta fel.

Tanuló ifjuságunk laza fegyelme

gondolkodóba kell, hogy ejszen benünket. Foglalkozunk kell ezzel a kérdéssel, mert itt-ott ijesztő, eléggé el nem ítélhető jelenségeknek vagyunk szem- és fültörzsi s felő hogy ha idejében nem orvosoljuk a dolgot, akkor bizony súlyos árat fog fizetni fiatal demokráciánk.

Az elmúlt két tanév cionka volta miatt tanuló ifjuságunk csak rövid ideig volt szakavatott vezetők kezében, így ifjuságunk nevelését átvette a szülői ház, sok esetben az utca. Jelen tanév sem kecsegtet semmi jóval, a szép, a fa-, cipő- és ruha hiány miatt rövidesen ismét bezárulnak az iskola kapui. Ifjuságunk ismét hosszú ideig kikapcsolódik az iskolák nevelő határa alól. A szülői ház korántsem tudja pótolni az iskola munkáját, egyrészt kellő szakismeret hiánya folytán, másrészt a mindennapi élet súlyos gondjai mellett nem tudnak a szülők kellő időt szakítani gyermekeik nevelésére.

A súlyos gazdasági válság, a forrongó politikai élet ezernyi eseményei annyira lekötik a felnőttek minden idejét, hogy gyermekük nevelésére vajmi kevés időt tudnak fordítani. Az elkövetkezendő hosszú iskolai szünet alatt ismét csak az utca fogja nevelni a magyar ifjuság százazreit a fékevesztett „szabadosság” jegyében.

Tanítók és tanárok lízezzel panaszkodnak, hogy szinte lehetetlenséggel határos az iskolai fegyelem biztosítása, ami pedig az eredményes oktatás előfeltétele. — Szeptember óta következetes, áldozatos és lelkiismeretes iskolai munka igyekezett a fegyelem biztosítása terén megnyugtató állapotot teremteni, de az eredmény nincs arányban a kifejtett verejtékező munkával.

A rövid időn belül kezdődő iskolai szünet napok alatt fogja lerontani az eddigi munka eredményeit. Ennek megállítására kell tennünk valamit ha nem akarunk nagy és súlyos árat fizetni ebbeli mulasztásunkért. Sürögősen megkezdendő sorozatos szülői értekezleteken kell ezzel a kérdéssel foglalkozni, megbeszélni a közeli jövő tennivalóit. Ezeket a szülői értekezleteket az iskolai szünet alatt is meg kell tartani heterként, hogy a hivatásos nevelők ne veszítsék el a kapcsolatot a szülői házzal. Ez az állandó kapcsolat okvetlenül termékenyítőleg fog hatni köznevelésünkre. A siker érdekében úgy a szülők, mint a nevelők közös megértő, következetes, lakodatlan s a magyar jövőt szívóköp viselő munkájára van szükség. Reméljük, hogy ebben a munkakésztségben hiány nem lesz.

BÉLYEG

Vétel — Osoro — Eladás

Gyűjteményeket, jobb sorozatokat tömegbélyeget és egyes értékeket magas áron vesz:

Boross, Salgóbánya, Deák Ferenc utca 6 szám.

Hívásra házhoz megyek!

A pontos terménybeszoállatás nemzeti kötelesség!

Szerkesztőségi órák

mindennap 3—6 lg.

Munkások, Parasztok!

Hozzátok szólunk, azokhoz a dolgozókhöz, akik évszázadokon keresztül szörnyű elnyomatásban, minden uri önkénynek alávetve dolgoztatok a dologtalan naplopóknak. Magatok is, fiaitokkal együtt, a munkában, szilte koravének lettetek, a becsületrend jelvényét nem a mellétek, hanem két kezetekben a szerszámnyól állít törve hordjátok. Hozzátok szólunk! Hozzátok magyar munkások! Akik napkeltétől, napnyugtáig szenvedtetek és sínylődtetek az uri nagybirtokokon. Ne feledkeztek a hatvan és nyolcvan fililés napszámról, melyet véres verítékekkel kerestetek meg. Emlékezzetek a boldog béke világban, mikor még Magyarország gazdasági helyzete teljesen sértelem volt, és még tisztázni kellett dolgoznotok. Hozzátok szólunk, magyar asszonyok! Kiknek férjeiket, minden megkérdezés nélkül százezer számarra szakították el tőletek, családjuktól és hurcolták a vágóhidra az urak érdekében. És hozzátok szólunk, magyar parasztok, gazdák! Hozzátok, akik egész életeketeken át, sorvadatok az éke szarva és a kapa mellett. Emlékezzetek! Hányszor kellett megleszített munkátok mellett vörös bagymán élnetek, hogy egy vagy két bold földet unokáitoknak szerezni tudjatok. Emlékezzetek! Arra az időre, mikor az a jelző, hogy paraszt egy kicsiny, valami utolsó jelentett. Irodákban, hivatalokban a parasztot kutya sem vették. Ha hivatalba ment valaki, s jó napot köszönt, előbb a bent ülő tisztviselő ur felnézett az íróasztal mellől és szemügyre vette a betét illetőt, hogy ardemese-e visszaköszönni vagy sem. Emlékezzetek! Horthy 25 éves brigantik uralmára, arra a Horthy-ra, aki százával lövette fejbe a magyar munkások, parasztok fiait a Novara tengeren és egyéb helyeken. Emlékezzetek végül a gyászos Szálasi uralomra, mely Magyarországot végképpen sirba és romba döntötte. Az emberi élet náluk mítsem számított. Eggyel több vagy kevesebb nem számít, mondták ők. Ennélfogva száz és ezerszázmra lövették agyon a munkásokat, katonákat és fiatal leventéket úgy Pesten, mint az egész országban.

Ezen dolgoknak visszaállítása egyetlen becsületes magyar embernek sem érdeke.

Munkások! Parasztok! Vigyázzatok sorsotok felől döntenek! Történelmi pillanatok élünk! Egy vonagló nemzet kiált az égbe elégtételért! Szinte sikoltva szaguld a felhívás: Vigyázatok és ismét vigyázatok. Ki akarok benneteket használni. Magyarországon a reakció szembe akarja állítani a parasztságot a munkássággal. Testvérharcot akar a reakció, az uri brigantik. Meg kell akadályozni minden eszközzel. Munkával, szóval, szavazó-cédulával. Melyik paraszt, kisgazda hiszi azt el, hogy Budapesten a Kisgazda Párt győződjön? Senki! A reakció! A tönkrement ügyvedek, volt földbirtokosok, bank és gyárigazgatók, tulajdonosok akarják kihasználni a parasztságot és munkásságot. Réven legyetek. Egy pillanatra se gondolja egyetlen paraszt, vagy munkás, hogy csak a legkisebb sorsközösséget érzi az előbb felsorolt naplopók és vattásvállú pesti ficsurok a parasztsággal. Kévéház espressó kell nekik. Földbirtok! Munkás, paraszttérre kíváncsiak, csendőrszuronyra! Nem szó sem lehet róla! Nem hagyjuk megfévezteni magunkat! Követeljük, hogy adjanak két, ást, kapát és kaszát a budapesti Kisgazdáknak, vessék le a fehér klasszé keztyűt és követeljük, hogy dolgozzanak. És követeljük, hogy valósítsák meg a jelszót: Aki nem dolgozik, ne is egyék! Egy munkás.

Mozi

A hét elején a moziban ritka élményben lehetett részünk: a német fegyverletétől történelmi pergett le szemünk előtt a vésznon. Kettős műremek, kettős rendezés, két ellenfél történelmi utódjának befejezése. Kettős műremek, mert a nagy igazságszótó a változatlanul egy élet és néhány elsőrendű szovjetművész a szerzője. Kettős rendezés, mert a dráma következéssel bekövetkező német bukás eseményeinek filmképeit mestertel kézzel tömöríti másfélóra élményűvé a film rendezője. És a két ellentét: egyik oldalon a nagypipájú, de kevés dohányu, hiányzó erőfő megdöbbenően olcsó hitleri pózzal és űres porosz katonai göggel pófoló német hatalom, a másik oldalon pedig a sokat szenvedett, de halhatatlan erejű, az igazság kemény eszközeit változatlanul kezében tartó, megtört szovjet nép. És végül a csattanó, a munka vörös zászlaja a Reichstag bűszke kupoláján és a fegyverletétől szövőgát rémületet leplázó göggel alátró német tábornok. Köszönjük az életnek és köszöntük az orosz népnek, hogy ezt a nagy élményt megadni engedte nekünk.

Nem mulaszthatuk el azonban, hogy a mozi vezetőjének és az illetékesek figyelmét egy kellemetlen körülményre hívjuk fel. A mozi termének első padsorait gyermekek kísérelésével tölti meg és az éretlen tömeg bosszantó kísérelést ad az előadásokhoz. Az még érthető, hogy nem tud nyugodtan ülni, hogy folyton mozog, fecseg, nevetgél az előadások majd egész ideje alatt, de hogy a legrámai pillanatokban dobog ordít és fátynál ezen már a legsürgősebben segíteni kellene.

Helyreigazítás

Folyó hó 6-án a „Munkás”-ban megjelent „Kisgazdapárti demagógia Ipolytarnócon” cím alatt a következő közlés jelent meg:

„Meg kell említeni Csomor Tibor alhadnagyot is, aki a parancsnoksága alatt álló határhadvezér alakulat legénységének többszöri felszólítás ellenére is megtiltotta, hogy a választási összejáró bizottságban résztvegyenek.”

A fentiekkel kapcsolatban válaszképpen a parancsnokság az alábbiakat közli:

Folyó évi szeptember hó 1-én kelt 116 számú Magyar Közlönyben megjelent 7460—1945. M. E. sz. rendelet 7. §-ból a következőket tartja szükségesnek idézni azok számára, akik e tárgyban tájékozatlanok:

„E bizottságok megalakulása terén a feladatokat a községi előjáróságok látják el.”
Gáspár szds.

A Földigénylő Bizottság közleménye

A városbáza felett elterülő és felparcellázott terület sorsolását folytatjuk. A sorsolás színhelye a városbáza tanácsterme, szombaton, f hó 20-án, d. u. 4 órakor.

Kérjük az érdekelteket, hogy munkánk mielőbbi befejezését segítsék elő azzal, hogy megjelennek a sorsolásnál.

Egybeu felhívjuk a házbélyigénylőket, hogy a felparcellázandó területről ne engedjék a mérnökség által levert karókat kihuzni, mert ezzel a munka befejezése s így a felosztás, időben nagy késedelmet szenved. Aki ezt csinálja szabotál, ha rajtakapjuk jelentjük fel.

Köszönet a városi lakáshivatal tisztviselőinek

Ezuton mondok hálás köszönetet a lakáshivatal tisztviselőinek, a kiutalt családok nevében, önzetlen munkájukért, mert fáradságot nem ismerve dolgoztak négy napon keresztül azért, hogy minden családot, akiket annak idején a laktanya tiszt épületébe helyeztek el, fedél alá helyezték és lakást biztosítsanak nekik.

Mindannyian tudjuk, hogy orosz katonák érkeztek városunkba és részükre ki kellett üríteni a katonai épületeket, ami nem volt könnyű feladat a mai nagy lakáshiányban. Nagy feladat várt a lakáshivatal tisztviselőire, amit ők magukéva is tettek és fáradságot nem ismerve dolgoztak azon, hogy minél előbb trójákhoz jusson ez a szerencsétlen buszónbét család.

Szerdán délelben kaptak parancsot, hogy össze kell írni a laktanyák összes lakóit és kidolgozni azt a tervet, hogy kit hova fognak elhelyezni. Ez meg is történt még szerdán este, de volt egy nehezebb része is a dolognak, az elhelyezés, amit bizony nem könnyen lehetett megoldani, de ők mégis odaadón és szívóbbi dolgoztak a 27 családot.

Külön meg kell jegyeznünk, hogy példaadó munkával jártak elől a közönség érdekében Ambrózi Zoltán lakásügyi előadó és Vagvölgyi Erzsébet.

Hisszük, hogy az ő példájukat követni fogják a többi tisztviselők is és ha ez meglesz, akkor remélhetünk egy szebb és demokratikus Magyarországot.

Eltérési üdvözléssel és köszönettel
SZABADSÁG.

Meghívó

A salgótarjáni Takarékpénztár t. részvényeseit az 1945 november 8-án d. u. fél 3 órakor az intézet helyiségében tartandó, 3100 M. E. sz. rendelet alapján, a M. Pénzügyminiszter által 61 523 1945 IV. a. sz. alatt engedélyezett

rendkívüli közgyűlésére

tisztelettel meghívjuk.

Tárgyszorozat:

1. A rendkívüli közgyűlés jegyzőkönyvének hitlesítésére két részvényes megválasztása.

2. Lemondott igazgatósági tagok helyett új igazgatósági tagok választása.

3. Lemondott felügyelőbizottsági tagok helyett új felügyelőbizottsági tagok választása.

Salgótarján, 1945. okt. 16.

Az IGAZGATÓSÁG.

A gyűlésen szavazati jogot az alapszabályok 47 §-a értelmében, csak azon részvényes gyakorolhat, aki részvényét három nappal a közgyűlés előtt az intézet pénztárára letétbe helyezte.

A Magyar Kommunista Párt salgótarjáni szervezete f. hó 25-én csütörtökön délután 5 órakor tartja V. értelmiségi ankását az Ipartestület nagytermében, melyen dr. Sándor Pál egyetemi tanár: „Az orosz értelmiség” — Moldoványi János: „A magyar értelmiség történelmi útja” címmel tartanak előadásokat.

Erre minden haladó szellemben gondolkodó értelmiségi dolgozót szeretettel meghív és elvár a —

MKP starjánti szervezete

Kéziratokat csak a papíros egyoldalán írva fogadjunk el. — Mindkét oldalon írt kéziratokat nem fogadjunk el. — Lapzárta péntek d. e. 10-kor.

Salgótarján megyei város igazoló bizottsága a következő határozatokat hozta:

Iványi Emil rendőrségi hivatali tisztlet állásától megfosztotta, mivel nevezett a multban és a közelmultban jobboldali beállítottságú egyén volt és a mai demokratikus rendszert helytelennek minősítette. (felebbezett).

Seres Terézia tanítónői állásától megfosztotta, mert személyére nézve egyénileg jelentkező kényszerhelyzet fennállása nélkül Németországba menekült (felebbezett.)

Sárosy László kereskedői ipari jogosítványától megfosztotta, mert üzletének kirakatában a német győzelmet jelképező V-betűt és a magyar címerrel kombinált horogkeresztet helyezte el. (felebbezett)

Sárosy Éva kereskedői ipari jogosítványától megfosztotta, mert nevezett kirakatában a német győzelmet jelképező V betűt és a három tengelybatalom címere volt kitéve (felebbezett)

Ujhazy József papirkereskedői ipari jogosítványától megfosztotta, mivel nevezett a multban fasiszta sajtótermékek terjesztője volt és könyvkereskedésében kifejezetten fasiszta irányzatú nyomtatványokat tartott (felebbezett)

Dr. Tamásy Jenőné tanítónői állásától megfosztotta, mivel nevezett személyére nézve egyénileg jelentkező kényszerhelyzet fennállása nélkül Németországba menekült (felebbezett)

Özv. Schwarz Jenőné kereskedői megledte, mivel a közelmultban a Magyar-Jugoszláv baráti együttműködés megbontására irányuló kobolt híreket terjesztett.

Özv. Liptay B. Jenőné kereskedői ipari jogosítványától általában 6 hónapra eltiltotta, valamint iparkamarai és érdekképviselői aktív és passzív választó jogától 5 évre megfosztotta, mivel nevezett kényszerhelyzet fennállása nélkül elhagyta az ország területét.

Vertik Rezső korcsmarost megfedtte és ipartestületi, valamint érdekképviselői aktív és passzív választó jogától 1 évre eltiltotta, mivel nevezett egy alkalommal népellenes magatartást tanúsított.

Lipták Antal pékmestert megledte és ipartestületi, valamint érdekképviselői aktív és passzív választó jogától 1 évre megfosztotta, mivel súlyos gondatlanságból nagy mennyiségű lisztet vont el a város közönsége elől.

Kovács Károly Géza kereskedői ipari jogosítványától megfosztotta. Nevezett a multban az összes jobboldali pártok tagja volt.

Kovács Gyula kereskedői ipari jogosítványától megfosztotta, mivel nevezett a Birosm Szövetség ügyvezető elnöke volt (felebbezett).

Drengacs Viktor férfitiszabó mestert ipari jogosítványától megfosztotta, mivel nevezett a multban jobboldali magatartású volt (felebbezett).

Ladó verszki Dezső kereskedői és cipész mestert ipari jogosítványától megfosztotta, mivel nevezett a multban vezető fasiszta egyéniség volt (felebbezett)

Sport

A SBTC folyó hó 21-én d. u. fél 4 órakor tartja I. o. bajnoki mérkőzését Ujpest csapatával a SBTC pályán. Eötte a Vörös Hadsereg körzeti válogatottja mérkőzik a SBTC II. csapatával.

F. szerkesztő: REINER ISTVÁN

F. kiadó: DR. VASS GYULA

Nyomatott Végb Kalmán könyvnyomdájában Salgótarján, Fő-utca 66 szám.